

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 5To/19/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6123010919
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Bc. Viktor Marko, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2024:6123010919.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Bc. Viktora Marka, PhD. a sudcov JUDr. Štefana Nováka, LL.M. a Mgr. Ivany Datlovej, v trestnej veci obžalovaného A. B., pre zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona, prejednal na verejnom zasadnutí konanom dňa 26. marca 2024 v Banskej Bystrici odvolanie okresného prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 7T/58/2023 zo dňa 15. januára 2024, a takto

rozhodol:

Podľa § 319 Trestného poriadku odvolanie okresného prokurátora zamietá.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 7T/58/2023 zo dňa 15. 01. 2024 bol obžalovaný A. B. podľa § 285 písm. a) Trestného poriadku oslobodený spod obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry Banská Bystrica sp. zn. 2Pv/160/23/6601 zo dňa 21. 09. 2023, ktorá mu kládla za vinu spáchanie zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona, ktorého sa mal dopustiť na tom skutkovom základe, že dňa 23. 05. 2023 v čase okolo 12.00 h až 12.30 h vylákal poškodeného C. D., nar. XX. XX. XXXX do lesíka za predajňou Alza, Cesta na D. 7 v E. E., pod zámienkou odblokovania tabletu a notebooku neznámeho typu, ktorý tam mal mať ukrytý, kde následne ako C. D. odchádzal z lesíka pristúpil k nemu a povedal mu, že ako vyrovnanie dlhu vo výške 300,- Eur s ním pôjde založiť, alebo predáť jeho telefón, ktorý mal C. D. pri sebe, čo odmietol a tak do neho viackrát oboma rukami strčil do oblasti jeho hrude a ramien, pričom neustále zvyšoval intenzitu útokov so slovami, že ak mu nedá ten telefón, alebo neuhradí dlh 300,- Eur, že ho tam dobije, že mu je to jedno, kde zo strachu z celého útoku a stupňujúcich sa vyhrážok mu úplne nový telefón zn. Xiaomi Redmi 10C Ultra, alebo Pro, čiernej farby, 128 GB, 4GB RAM so SIM kartou s číslom XXXX XXX XXX v hodnote 159,- Eur, C. D. odovzdal do rúk a keď ho držal v rukách od neho žiadal aj odblokovanie, čím takto voči C. D., nar. XX. XX. XXXX, bytom F. XXXX/X E. E. použil hrozbu násilia v úmysle zmocniť sa cudzej veci a spôsobil mu škodu vo výške 159,- Eur, kde uvedeného konania sa dopustil napriek tomu, že rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 1T/19/2008 zo dňa 09. 06. 2008, právoplatným dňa 17. 09. 2008, bol odsúdený pre trestný čin lúpeže podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona spolupáchatelstvom podľa § 20 Trestného zákona, za ktorý trestný čin mu bol uložený súhrnný nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 4 rokov a ktorým rozsudkom bol zrušený rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 5T/38/2007 zo dňa 05. 06. 2008, kde uložený trest vykonal dňa 26. 09. 2011, a rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 4T/68/2014 zo dňa 13. 10. 2014, právoplatným dňa 13. 10. 2014 bol odsúdený za trestný čin lúpeže podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona a trestný čin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. c), ods. 3 písm. b) Trestného zákona, za čo mu bol uložený nepodmienečný súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 4 rokov a 6 mesiacov, ktorý trest vykonal dňa 05. 10. 2019, teda bol v minulosti už dvakrát právoplatne odsúdený za dokonaný zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona, kde v oboch prípadoch bol potrestaný nepodmienečným trestom odňatia slobody, pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie priamo do zápisnice o hlavnom pojednávaní intervenujúci prokurátor, ktoré neskôr písomne odôvodnil v podstate tým, že vo veci bol vypočutý poškodený, ktorý síce uviedol, že ho počas celého trvania skutku zaujímal len jeho mobilný telefón, avšak okrem iného viackrát potvrdil, že obžalovaný do neho strčil. Intenzita útoku zo strany obžalovaného nebola veľká, bola však podporená slovami obžalovaného, ktorý poškodenému povedal, že je mu jedno, čo s ním bude, že ho dobije. Z výpovedí poškodeného ďalej vyplýva, že obžalovaný išiel do priestoru za predajňou G. s úmyslom získať finančnú hotovosť alebo nejakú inú náhradu za finančnú hotovosť, ktorú by mohol neskôr speňažiť. Je teda zrejmé, že obžalovaný po celý čas trvania skutku mal v úmysle získať od poškodeného finančné prostriedky. Za uvedeným účelom obžalovaný taktiež obmedzil osobnú slobodu poškodeného, ktorý vo svojom výsluchu uviedol, že pokiaľ neodovzdal obžalovanému mobilný telefón, tak nemohol nikam ísť. Ďalej vo vzťahu k vierohodnosti tvrdení obžalovaného o nevine poukázal na závery znaleckého posudku č. 32/23 znalkyne B. C. E., z ktorých vyplýva, že úroveň krátkodobej pamäti je výrazne podpriemerná, kapacita a schopnosť podržať materiál v dlhodobej pamäti je náramne podpriemerná, u obžalovaného sa objavili aj modifikácie pamäťového materiálu v podobe konfabulácie. Jeho schopnosť reprodukcie je taktiež menej spoľahlivá, kontakt s realitou je značne premenlivý, na základe chybného vnímania je jeho úsudok nepresný a skreslené vyhodnocovanie situácií mu potom spôsobuje adaptačné problémy. Záverom odvolania uviedol, že závery znaleckého posudku potvrdzuje aj skutočnosť, že obžalovaný už bol v minulosti dvakrát súdom potrestaný za zločin lúpeže, v oboch prípadoch mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody. Vzhľadom na uvedené skutočnosti podľa jeho názoru konaním obžalovaného došlo k naplneniu všetkých zákonom vyžadovaných znakov skutkovej podstaty trestného činu lúpeže. Samotná skutočnosť, že poškodený sa v celom konaní sústredil iba na získanie telefónu, ktorý mu bol odcudzený obžalovaným a po jeho vrátení považoval vec za vybavenú, nemá vplyv na konanie obžalovaného, ktorý od začiatku náhodného stretnutia s poškodeným smeroval úmyselne svoje konanie ku získaniu majetkového prospechu, či už vo forme financií alebo hmotných alternatív. Obžalovaný konal počas celej doby aktívne, naliehal na poškodeného slovne, kde použil aj vyhrážky a jeho konanie vyústilo do fyzického útoku na poškodeného. Podľa jeho názoru okresný súd na základe vykonaného dokazovania nesprávne právne a skutkovo posúdil a vyhodnotil dôkazy a skutkové zistenia a dospel k nesprávnemu právnemu názoru. Vzhľadom na uvedené preto navrhol, aby krajský súd zrušil napadnutý rozsudok a vrátil vec okresnému súdu na ďalšie konanie, prípadne aby sám vo veci rozhodol.

K podanému odvolaniu sa vyjadril obžalovaný prostredníctvom svojej obhajkyne, a to písomným podaním zo dňa 22. 02. 2024, v ktorom v podstate uviedol, že rozsudok považuje za zákonný a spravodlivý. Súd skutočne citlivo a v maximálnej možnej miere pristupoval k vyhodnoteniu celého prípadu a dôkaznej situácii. Správne vyhodnotil, že na podklade vykonaných dôkazov nie je možné dospieť k odsudzujúcemu rozsudku s poukázaním na zásadu in dubio pro reo. Jediná osoba, ktorá ho obviňuje z lúpeže je oznamovateľ, nikto iný. Preto súd správne vyhodnotil aj v zmysle ustálenej judikatúry, že na podklade výpovede jediného svedka – samotného oznamovateľa nemožno nikoho odsúdiť. Od počiatku tvrdil, že sa žiadnej lúpeže nedopustil. Žiaden z vypočutých svedkov, a to najmä H. I. a B. J. nepotvrdili verziu poškodeného C. D.. Práve ich výpoveďami sa preukázalo, že voči poškodenému nepoužil žiadne násilie, či hrozbu bezprostredného násillia v úmysle zmocniť sa jeho veci – telefónu. H. I., jediný svedok, ktorý bol prítomný v lesíku za Alzou pri údajnom incidente, nepotvrdil verziu poškodeného, že sa mu vyhrážal, strkal ho, či sa mu staval do cesty. Iné osoby prítomné v lesíku za Alzou neboli. Aj svedkovia ako I. D., či A. K. vo svojich výpoveďach uvádzali, že poškodený im hovoril, že tamtí traja mu ukradli telefón, čiže neoznačoval jeho ako páchatela. Na druhej strane svedkovia H. I. a B. J. opísali poškodeného ako osobu, ktorá sa živí predajom drog, odblokovaním kradnutých mobilných telefónov a notebookov, a bol označený za falošného človeka, ktorému sa nedá veriť. Na podklade výpovede takéhoto človeka mal byť odsúdený na 25 rokov až doživotie. Chýba priamy dôkaz, ktorý by ho usvedčoval z lúpeže a nebol vyprodukovaný v rámci dokazovania ani taký súvislý tok nepriamych dôkazov, ktorý by absenciu priameho dôkazu nahradil. Po vyhlásení oslobodzujúceho rozsudku a prepustení z väzby na slobodu vedie riadny, usporiadaný a poctivý život, aktívne si hľadá prácu, nie je nebezpečný pre spoločnosť a nemá záujem sa žiadnej trestnej činnosti v budúcnosti dopustiť. Najväčšou prioritou je po prepustení syn, ktorý od neho nevidel výživné pol roka a musí mu tento čas nielen finančne vynahradiť. Na základe uvedeného preto navrhol, aby krajský súd podľa § 319 Trestného poriadku odvolanie prokurátora ako nedôvodné zamietol.

Krajský súd vykonal verejné zasadnutie dňa 26. 03. 2024 v zmysle § 293 ods. 5 Trestného poriadku v neprítomnosti obžalovaného, pretože upovedomenie o verejnom zasadnutí mu bolo doručené riadne a včas a písomne požiadal, aby sa verejné zasadnutie konalo v jeho neprítomnosti.

Zástupca krajského prokurátora sa na verejnom zasadnutí pridržiaval písomného odôvodnenia podaného odvolania zo dňa 09. 02. 2024 a požiadal, aby krajský súd zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil okresnému súdu na nové prejednanie a rozhodnutie.

Obhajkyňa obžalovaného na verejnom zasadnutí uviedla, že od počiatku len poškodený Šustek rozvíja verziu o lúpeži, ktorú ani jeden svedok nepotvrdil a neexistuje žiadny dôkaz, ktorý by preukazoval spáchanie lúpeže. Taktiež samotný poškodený sa vyjadril, že ani nechce, aby táto vec bola riešená na súde. Preto navrhla, aby krajský súd odvolanie okresného prokurátora zamietol.

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací predtým, ako začal plniť svoju preskúmvaciu povinnosť podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku zistil, že odvolanie prokurátora bolo podané včas, v lehote ustanovenej § 309 ods. 1 Trestného poriadku, odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v súlade s § 307 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku, pričom nedošlo k vzdaniu sa práva na podanie odvolania alebo k späťvzatiu podaného odvolania v zmysle § 312 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku, a preto odvolací súd nepostupoval podľa § 316 Trestného poriadku.

Podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1. V tejto súvislosti odvolací súd zistil, že odvolanie okresného prokurátora nie je dôvodné.

Krajský súd na úvod konštatuje, že prvostupňový súd v rámci hlavného pojednávania vykonal dokazovanie v rozsahu nevyhnutnom pre svoje rozhodnutie. V súlade s § 168 ods. 1 Trestného poriadku v odôvodnení rozsudku vyčerpávajúcym spôsobom uviedol, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, najmä ak si navzájom odporovali. Z odôvodnenia je tiež zrejmé, ako sa súd vyrovnal s obhajobou a akými právnymi úvahami sa spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona v otázke viny a prípadného trestu. Odôvodnenie rozhodnutia je teda zrozumiteľné, logické a presvedčivé, pričom sa v ňom prvostupňový súd vysporiadal so všetkými podstatnými okolnosťami, najmä vo vzťahu k výroku o vine. V podrobnostiach preto krajský súd poukazuje na odôvodnenie rozsudku (str. 10 – 17), s ktorým sa v plnej miere stotožnil.

Nad rámec odôvodnenia napadnutého rozsudku, s poukazom na odvolacie dôvody okresného prokurátora, krajský súd konštatuje, že na preukázanie viny obžalovaného, musí súhrn priamych a nepriamych dôkazov tvoriť logickú, ničím nenarušovanú sústavu navzájom sa dopĺňujúcich dôkazov, ktorá vo svojom celku nielen spoľahlivo preukazuje všetky okolnosti žalovaného skutku a usvedčuje z jeho spáchania obžalovaného, ale súčasne vylučuje možnosť akéhokoľvek iného záveru. Výrok o vine môže byť založený teda len na takých dôkazoch, ktoré celkom vylučujú pochybnosť, že sa stal skutok, ktorý je predmetom trestného stíhania. To platí tým skôr, keď v prejednávanom prípade existujú dve skupiny dôkazov, ktoré si navzájom odporujú a súd svoje rozhodnutie musí oprieť o vierohodnosť jednej alebo druhej skupiny dôkazov.

Pri hodnotení vierohodnosti svedka je súd povinný prihliadnuť najmä k vnútornej štruktúre výpovede svedka, teda či si neodporuje v podstatných okolnostiach o ktorých vypovedal, k logickým súvislostiam o okolnostiach, o ktorých svedok vypovedá, či výpoveď svedka je v súlade aj s ostatnými dôkazmi zadováženými v trestnom konaní, pričom nie menej podstatná bude aj okolnosť vzťahu svedka – poškodeného k obžalovanému, teda či svedok s obžalovaným je v príbuzenskom vzťahu, resp. (ne)prateľskom, susedskom, či zamestnávateľskom vzťahu, príp. v inom vzťahu podriadenosti alebo nadriadenosti. Taktiež je potrebné prihliadať na existenciu vlastného (často hmotného) záujmu svedka na výsledku trestného konania, v prípade, že v trestnom konaní vyjde najavo motív a príčiny (vyplývajúce, či už z pozitívneho alebo negatívneho pomeru medzi svedkom a obžalovaným), ktoré by mohli mať na výpoveď svedka vplyv. Je úlohou súdu, aby po zvážení všetkých týchto dôkazov a okolností prípadu,

postupom v zmysle § 2 ods. 12 Trestného poriadku podľa vnútorného presvedčenia rozhodol, ktorá skupina dôkazov je vierohodná a ktorá vierohodná nie je.

V kontexte vyššie uvedeného vyznieva aj výpoveď poškodeného C. D., ktorý ako jediný mal usvedčovať obžalovaného zo spáchania prejednávaneho trestného činu. Tento dôkaz však krajský súd z rovnakých dôvodov ako okresný súd považuje za nedostatočný na vyslovenie záveru o vine obžalovaného. Výpoveď poškodeného vzhľadom na absenciu nepochybných a istých vyjadrení ohľadne najpodstatnejších okolností dôležitých pre trestné konanie, vyznela v súhrne nejednoznačne a nepresvedčivo. Krajský súd taktiež poznamenáva, že poškodený na hlavnom pojednávaní prezentoval žiadosť, že nechce, aby sa táto vec riešila na súde, neuplatnil si ani nárok na náhradu škody, vyhýbal sa účasti na hlavnom pojednávaní až musel okresný súd pristúpiť k procesnému postupu podľa § 88 Trestného poriadku a obmedziť osobnú slobodu poškodeného. Aj tieto skutočnosti v kontexte celého prípadu vyznievajú v zmysle zásady in dubio pro reo v prospech obžalovaného.

V tejto súvislosti krajský súd ďalej uvádza, že ani ostatné vykonané dôkazy na hlavnom pojednávaní nepreukázali spáchanie skutku obžalovaným. Prokurátor v rámci podaného odvolania upriamil pozornosť na znalecký posudok č. 32/23 B. C. E., zo záverov ktorého má vyplývať nedôveryhodnosť osoby obžalovaného, avšak v zmysle zásady voľného hodnotenia dôkazov podľa § 2 ods. 12 Trestného poriadku ani tento dôkaz nemôže slúžiť ako dôkaz preukazujúci vinu obžalovaného zo spáchania žalovanej trestnej činnosti. Taktiež žiadny z vypočutých svedok na hlavnom pojednávaní nepotvrdil verziu poškodeného, že by sa obžalovaný vo vzťahu k jeho osobe správal takým spôsobom, ako je to uvedené v skutkovej vete podanej obžaloby, a žiadne protiprávne konanie nie je zachytené ani na kamerových záznamoch, ktoré boli oboznámené postupom podľa § 270 ods. 2 Trestného poriadku na hlavnom pojednávaní. Po takto vykonanom dokazovaní potom okresný súd dospel k správny skutkovým aj právnym záverom.

Záverom je teda možné zhrnúť, že v prípade, ak má slúžiť výpoveď poškodeného ako jediný priamy dôkaz, preukazujúci vinu obžalovaného, bez ďalších podporných dôkazov, musí byť tento dôkazný prostriedok jasný, logický, zrozumiteľný, presvedčivý, vierohodný a zároveň nesmie byť inými dôkazmi spochybniteľný, či dokonca vyvrátený. Aj oslobodenie obžalovaného spod obžaloby je zákonným rozhodnutím v prípade, ak prokurátor, ktorý zastupuje obžalobu, neunesie dôkazné bremeno. Preto okresný súd v tomto prípade, rešpektujúc zásadu in dubio pro reo, nemal inú možnosť, ako oslobodiť obžalovaného spod obžaloby.

Podľa § 319 Trestného poriadku odvolací súd odvolanie zamietne, ak zistí, že nie je dôvodné.

Na základe všetkých vyššie uvedených skutočností preto krajský súd v zmysle citovaného zákonného ustanovenia zamietol odvolanie okresného prokurátora ako nedôvodné.

Uznesenie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici jednomyseľne (§ 163 ods. 4 Trestného poriadku v spojení s § 180 Trestného poriadku).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu riadny opravný prostriedok nie je prípustný.